

Верховна Рада України
Комітет з питань охорони здоров'я

РЕЗОЛЮЦІЯ «КРУГЛОГО СТОЛУ» НА ТЕМУ:
«Про стан та перспективи медичної освіти в Україні»

Учасники «круглого столу» на тему: «Про стан та перспективи медичної освіти в Україні», проведеного 14 лютого 2017 року Комітетом Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, констатують, що впродовж усього періоду існування незалежної України в освітньому секторі країни накопичувалися численні проблеми системного характеру, головними з яких є неефективна, надмірно централізована та застаріла система управління і фінансування, зростаюча нерівність у доступі до якісної освіти, надмірна комерціалізація освітніх послуг, корупція, що призвели до зниження якості освіти та падіння рівня знань і умінь студентів, морального старіння методів та методик навчання тощо.

З 1 липня 2014 року набрав чинності Закон України «Про вищу освіту», яким визначено принцип автономії у діяльності вищих навчальних закладів, що передбачає їх самостійність, незалежність і відповідальність у прийнятті рішень стосовно організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів. Незважаючи на це, питання щодо статуту, штатного розпису, фінансування, побудови навчальних програм як і раніше вирішуються не закладами, а МОЗ. Основною причиною такої ситуації, на думку учасників «круглого столу», є відсутність стандартів освітньої діяльності, що визначали б вимоги до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу вищого навчального закладу, які мали б бути затверджені після прийняття цього Закону.

Також Законом України «Про вищу освіту» передбачено можливість утворення університетських клінік та університетських лікарень. У 2015 році МОЗ затверджено Типове положення про університетську клініку. Сьогодні в Україні вже функціонує 10 університетських клінік (на 1 645 ліжок-місць); 2 університетські лікарні (на 1 145 ліжок-місць); 11 медичних центрів. Однак, цей процес відбувається надто повільно і потребує активізації та стимулювання створення спільних освітньо-науково-практичних кластерів (інститут - університет - клініка), які б стали основою розробки новітніх лікувально-діагностичних технологій на базі доказової медицини.

Потребує реформування система післядипломної освіти, у тому числі шляхом: скорочення кількості спеціальностей в інтернатурі за рахунок переведення вузьких та високотехнологічних спеціальностей в лікарську резидентуру; розробки моделі підготовки фахівців в інтернатурі, лікарській резидентурі та спеціалізації, а також переліків спеціальностей; затвердження положень про інтернатуру та лікарську резидентуру; забезпечення поетапного скасування лікарських (провізорських) кваліфікаційних категорій відповідно до закінчення терміну їх дії; запровадження нової системи підтвердження фахової кваліфікації тощо.

В умовах стрімкого розвитку сучасної медицини та впровадження нових методів лікування і діагностики захворювань, новітніх інформаційних технологій потребують перегляду програми підготовки спеціалістів для медичної галузі. Вони повинні ґрунтуватися на вимогах європейських протоколів і стандартів лікування хвороб, сучасних інформаційних технологіях, передбачати можливість опанування практичних навичок роботи з сучасним лікувально-діагностичним обладнанням. В навчальний процес до- та післядипломної підготовки медичних працівників потрібно запроваджувати використання сучасних телемедичних технологій, щоб спеціалісти мали змогу навчатися і працювати в єдиному професійному європейському просторі.

Потребують опрацювання питання щодо обсягів державного замовлення на наступні роки (до 2020 року), необхідних для ліквідації кадрового дефіциту галузі та поліпшення укомплектованості посад медичних працівників у закладах охорони здоров'я за конкретними спеціальностями, зокрема первинної ланки, оскільки ефективна кадрова політика в галузі охорони здоров'я є важливим інструментом реформування медичної сфери, а від рівня забезпеченості закладів охорони здоров'я медичними працівниками та їх професійного рівня залежить якість та доступність надання медичної допомоги населенню країни.

Нагальним є опрацювання питань, пов'язаних з нормативно-правовим забезпеченням підготовки молодших спеціалістів з медичною та фармацевтичною освітою, визначення змісту ступеня молодшого бакалавра тощо.

За результатами обговорення винесеного на розгляд питання та беручи до уваги ухвалене Верховною Радою України рішення щодо проведення 22 березня 2017 року парламентських слухань на тему: «Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє» учасники заходу дійшли висновку про необхідність створення при Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я ініціативної групи для узагальнення пропозицій, висловлених в ході обговорення, та підготовки проекту рекомендацій парламентських слухань з їх наступним винесенням на обговорення учасників парламентських слухань.

Захід відбувся за участі народних депутатів України, представників Адміністрації Президента України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, інших заінтересованих міністерств, відомств, установ та закладів, медичних навчальних закладів та вищих навчальних закладів України, департаментів охорони здоров'я обласних державних адміністрацій, Національної академії медичних наук України, медичної спільноти, а також представників професійних спілок, громадськості та студентства, засобів масової інформації.